

ایمان

آیا تاکنون درباره‌ی انسانی که در کویر راه را گم کرده و حیران و سرگردان به هر سو می‌رود و این تلاش جزیر رنج و ناامیدی او نمی‌افزاید، اندیشیده‌اید؟
آیا تاکنون به انسانی که خود را مانند خاشاکی بازیچه‌ی طوفان حوادث می‌بیند و هیچ مقصد و مقصودی برای خویش نمی‌شناسد، اندیشیده‌اید؟
آیا گوهری می‌شناسید که به انسان و حیات او معنا بخشد و او را از حیرت و سرگردانی نجات دهد؟ مهم‌ترین تفاوت انسانی که چنین گوهری را یافته، با انسانی که از آن محروم است، چیست؟
اگر انسان در زندگی خود به آرامش و امنیت راستین نیازمند است، پس چگونه می‌تواند به آن دست یابد؟

شناخت واژه

۱- معنای لغوی: اَمِنَ (مِنَ) اَمْنًا: ایمن و مطمئن شد. اَمَّنَ به معنای ایمنی در برابر ترس، آرامش قلب داشتن و خاطر جمع بودن. اَمَّنَ (اَمَّنًا) ایماناً: تصدیق و باور کرد؛ ایمان به معنای باور کردن، گرویدن، اعتقاد قلبی داشتن و تسلیم شدن همراه با اطمینان خاطر است.

۲- معنای اصطلاحی: ایمان در اصطلاح قرآن کریم اعتقاد و باور به یگانگی خدا، صفات الهی، فرشتگان او، پیامبران، آخرت و عمل به دستورات خداست.

جُست و جو

در گفت‌وگوهای روزانه چه کلماتی را می‌شناسید که از ریشه‌ی «أَمِنَ» است؟ معنای آن‌ها را با کاربرد این ریشه و مشتقات آن در زبان عربی مقایسه کنید.

کاربرد در قرآن

برای آشنایی بیش‌تر با کاربردهای مختلف واژه‌ی اصلی درس، جدول زیر را کامل کنید.

معنای واژه	مشخصات صرفی	عبارت قرآنی	واژه	آیه
		فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَدْكُرُوا اللَّهَ بقره ۲۳۹	أَمِنْتُمْ	۱
		فَأَمَنَتَّ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتَّ طَائِفَةٌ صف ۱۴	ءَامَنَتَّ	۲
		قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ءَامَنَّا بِهِ ملک ۲۹	ءَامَنَّا	۳
		فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي بقره ۱۸۶	لِيُؤْمِنُوا	۴
		رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءَامِنًا ابراهیم ۳۵	ءَامِنًا	۵

۴- قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ

..... که چشمان خود را (از نامحرمان) فرو نهند،

وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ و دامان خود را حفظ کنند؛

ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ

إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

نور ۳۰

۵- وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ

..... که چشمان خود را (از نامحرمان) فرو نهند،

وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ و دامان خود را حفظ کنند،

وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا

وَلِيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ^۳

و باید (اطراف) روسری‌های خود را بر سینه افکنند (تا گردن و سینه‌ی ایشان با آن پوشانده شود)

... وَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ

نور ۳۱

لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ

۱- لَا يُبْدِينَ (بدو) : آشکار نکنند

۲- خُمُرٌ : جمع خُمَار، روسری‌ها، چارقدها

۳- جُيُوبٌ : جمع جَبِيب، گریبان‌ها، یقه‌ها

۶- قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا
 قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا
 وَلَكِنْ قَوْلُوا اسْلَمْنَا
 وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ
 وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا
 إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

حُجرات ۱۴

۷- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
 ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا^۲
 وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

حُجرات ۱۵

۱- لَا يَلِتْكُمْ (لَيْت: کم کردن): کم نمی کند از شما، نمی کاهد از شما

۲- لَمْ يَرْتَابُوا (رَب: شک نکردند)

تمرینات

تمرین اول — با توجه به آیات درس فهرستی از ویژگی‌های مؤمنان را تهیه کنید.

تمرین دوم — با مراجعه به آیات مشخص شده، معنای هریک از این واژه‌ها را

بنویسید :

مَأْمِنٌ (توبه ۶) :	أَمِنٌ (احقاف ۱۷) :
ءَامِنُونَ (نمل ۸۹) :	أَمِينٌ (اعراف ۶۸) :
أَمَانَات (نساء ۵۸) :	ءَامِنِينَ (یوسف ۹۹) :
مُؤْمِنٌ (حشر ۲۳) :	مُؤْمِنٌ (یوسف ۱۷) :
	مَأْمُونٌ (معارج ۲۸) :

تمرین سوم — در آیه ۲۸۳ سوره‌ی بقره واژه‌هایی را که از ریشه‌ی «امن» آمده است، مشخص کرده و معنا کنید.

حکمت

حضرت امير المؤمنين علي عليه السلام :

الْأَيْمَانُ شَجَرَةٌ

أَصْلُهَا الْيَقِينُ

وَفَرْعُهَا التُّقَى

وَنورُهَا الْحَيَاءُ

وَتَمْرُهَا السَّخَاءُ

میزان الحکمة، باب ایمان

فَرْع : شاخه

تَمْر : میوه

أَصْل : ریشه

نور : شکوفه